

Ryszard Grygiel, Eugeniusz Czarny

Jarocin, woj. kaliskie. Stanowisko 2

Informator Archeologiczny : badania 21, 195-196

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

wycanie pozostałych części wieży. W ich wyniku stwierdzono, że wieża założona była na planie kwadratu o boku długości ca 6,5 m. Plan ten wyznaczały leżące w spągu budynku belki. Od strony zewnętrznej do belek przylegały deski, szalująca część piwniczną budynku. Deskami drewnianymi wyłożona też była podłoga, która /podobnie, jak całość wieży/ uległa spaleni. Ściany wieży w części nadziemnej wykonano najprawdopodobniej w konstrukcji szachtulcowej, na co wskazuje nieczkowato zakłębnięte rumowisko wypełnione przepaloną polepą z fragmentami drewna.

Materiał ruchomy obok ceramiki, która pozwala datować obiekt na I połowę XIII w., stanowiły fragmenty kości, gwoździe i okucia budowlane, haczyki do łowienia ryb oraz fragment sztabki żelaznej.

Materiał znajduje się w IP UAM w Poznaniu.

Badania będą kontynuowane.

GRONOWO, gm. Lubisz
woj. toruńskie
Stanowisko 1

patrz
wczesne średniowiecze

JAROCIN
woj. kaliskie
Stanowisko 2

Muzeum Regionalne
w Jarocinie

Badania prowadzili dr Ryszard Grygiel i mgr Eugeniusz Czarny. Finansował WKZ w Kaliszu. Drugi sezon badań. Gródek rycerski z drugiej połowy XIII i XIV w., ślady umocnień z XVII w.

Badania rozpoczęte w 1986 r. kontynuowano w centrum gródka. Założono wykop o powierzchni 37,5 m². Po dwóch sezonach przebadano 46,5 m², co stanowi mniej więcej połowę powierzchni gródka. Odsłonięto prawie w całości ścianę południową obiektu mieszkalnego o długości około 7 m, która uległa silnemu pożarowi, prawdopodobnie na przełomie XIV i XV w., po którym gródek nie został już odbudowany. Z warstwy intensywnej spalenizny i polepy wydobyto kilkanaście grotów baktów do kuszy oraz grot włóczni z ułamanym drzewcem, tkwiącym w tulejce. Na polepie zaobserwowano rytu ornamenty roślinne, które pokrywały ścianę od wewnątrz. W najgłębszej partii wykopu warstwy kulturowe gródka sięgały do 2,20 m, ostatnie /spągowe/ zawierały liczne kamienie i kłody drewniane. Ten piaseczko-drewniano-kamienny umocniał powierzchnię stożka usypanego ze średniej grubości żwiru. Na podstawie wyników badań niewiele można powiedzieć o szczegółach konstrukcyjnych obiektu mieszkalnego. Wiadomo, że ściany zbudowano z poziomo ułożonych, dość grubych desek, a czym związanych jest kilkadziesiąt gwoździ żelaznych odkrytych w różnych częściach wykopu. Stwierdzono, że niektóre partie ścian zawierały kołeczki drewniane. Od wewnątrz ściany obiektu wylepiono glina.

Zebrało liczny materiał ruchomy z drugiej połowy XIII w., głównie jednak związany z XIV w. Obok kilkunastu tysięcy fragmentów naczyń i licznych kości zwierzęcych /dużo zwierząt dzikich, a zwłaszcza świni i sarny/, zwracają uwagę przedmioty żelazne; fragmenty ostróg, wędzideł, sierpów oraz unikatory hak do napinania kuszy, a także bogato zdobiona oprawki z łaber zwierzęcych i fragmenty naczyń szklanych.

Zabezpieczono zachodnią część obrzeża wzniesienia, na którym położone jest stanowisko 2. Prace związane były z poszerzeniem przejścia dla pieszych wzdłuż obwodnicy majątkowej, która przykryła w tym miejscu dno dawnej fosy. Na skłonie wzniesienia odsłonięto czytelne umocnienia skarpy. Tworzyło je naprzemianległe ułożone warstwy kamieni i cegieł gotyckich, pochodzące zapewne z częściowej rozbiórki pobliskiego, niewielkiego zamku /tzw. Skarbczyk/. Wewnątrz umocnień znaleziono szóstak Jana III Sobieskiego z 1682 r., który jak odkryta tu najstarsza ceramika, pozwala datować powstanie całego założenia kamienno-ceglano /bez szpary/ na ostatnią ćwierć XVII w. Prac tych dokonali ostatni właściciele Jarocina Radolińscy - Radolin h. Lewszycy, którzy w tym czasie nabyli miasto i przeprowadzili modernizację swojej siedziby. Z zabytków ruchomych na uwagę zasługuje odkrycie pod warstwą

umocnień, kilkaset fragmentów szkła okiannego, datowanych ogólnie na okres XVI i XVII w.

Materiały z badań przechowywane są w Muzeum Regionalnym w Jarocinie.

Badania będą kontynuowane.

JAROSŁAW
woj. przemyskie

Muzeum
w Jarosławiu

Badania prowadziła mgr Joanna Kociuba. Finansował WKZ w Przemysłu. Dziewiąty sezon badań. Teren byłego opactwa benedyktynek /średniowiecze, okres nowożytny/.

Badaniami objęto teren w obrębie/byłego wirydarza klasztornego. Wykopy 1/87 - 4/87 usytuowano od strony północnej zachodniego skrzydła klasztoru. W trakcie prac okazało się, że teren został zniszczony wkopami współczesnymi, z okresu remontu budynku po II wojnie światowej, jedynie wykop 1/87 posiadał niezakłócony układ warstw, uzyskano nieliczny materiał ceramiczny ze średniowiecza i okresu nowożytnego.

Następnie założono dwa rowy sondażowe w sąsiedztwie nieistniejącego obecnie trzeciego skrzydła klasztoru: wykop na linii - N S wzdłuż ściany zachodniej, oraz wykop na linii - E W, od strony wirydarza wzdłuż ściany południowej. W wykopach nie stwierdzono żadnych obiektów. Uzyskano nieliczny materiał ceramiczny, z okresu średniowiecza i okresu nowożytnego.

Badania będą kontynuowane.

JASTRZĘBIA, gm. Łowicz
woj. skierniewickie
Stanowisko 2

Biuro Badań i Dokumentacji Zabytków
w Skierniewicach

Badania prowadził mgr Andrzej Kosiorek. Finansował Wojewódzki Zarząd Inwestycji Rolniczych w Skierniewicach. Osa-
da z XV-XVII w.

W związku z planowanymi pracami melioracyjnymi na południowym skraju domniemanej osady przeprowadzono prace sondażowo-geologiczne. Przebadano łącznie około 45 m² i wykonano kilkanaście odwiertów świdrem geologicznym. W wyniku tych prac nie stwierdzono warstw kulturowych, wystąpił natomiast materiał ceramiczny z XV-XVII w.

W związku z tym Wojewódzki Konserwator Zabytków zezwolił na przeprowadzenie prac ziemnych, ponadto zobowiązał inwestora do informowania Urząd Konserwatorski o lokalizacji - trwałych śladów osadnictwa. Materiały i sprawozdanie w Archiwum Biura Badań i Dokumentacji; dokumentacja w Wojewódzkim Zarządzie Inwestycji Rolniczych.

KOŁOBRZĘG
woj. koszalińskie
Stare Miasto

P.P. Pracownie Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska
Oddział w Warszawie

Badaniami kierował mgr R. Cędrowski /autor sprawozdania/ przy współudziale mgr M. Rębkowskiego, mgr Zbigniewa Polaka, M. Cędrowskiej, U. Skwary i studentów archeologii UW - M. Zieleniewskiej i R. Cwierzyńskiego. Finansował BDZ w Koszalinie. Drugi sezon badań. Miasto średniowieczne i nowożytne.

Badania kontynuowano w południowo-wschodniej pierzei ul. E. Gierczak dawnej Schlieffen Str. Złożono wykopy wewnątrz kamienic dawnej Schlieffen Str. 44, 45, 48, 49, 52, 53 oraz na zapleczu ka-